

Toelichting

Wijziging van de Gemeentewet en de Wet wapens en munitie

Op 15 september jl. is de Wet tot Wijziging van de Gemeentewet en de Wet wapens en munitie in verband met de bestrijding van wapengeweld (beter bekend als preventief fouilleren) in werking getreden. De gemeenten zijn op de hoogte gebracht van deze wetswijziging door een nieuwsbrief van de VNG (zie bijlage).

De wetswijziging moet een bijdrage leveren aan het terugdringen van het dragen van en het geweld met wapens. In de nieuwe regelgeving is bepaald dat de gemeenteraad bij verordening aan de burgemeester de bevoegdheid kan geven om een bepaald gebied voor een bepaalde tijd aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied in verband met de (ernstige vrees voor de) verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens. Binnen de veiligheidsrisicogebieden kan de officier van justitie gelasten dat preventief gefouilleerd wordt en vervoermiddelen en bagage worden onderzocht op de aanwezigheid van wapens.

Wijziging Algemene Plaatselijke Verordening

De voorgelegde wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening (verder APV) geeft de burgemeester de bevoegdheid om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel de ernstige vrees hiervoor, de bevoegdheid een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. Wanneer de burgemeester een gebied heeft aangewezen als zijnde een veiligheidsrisicogebied, dan kan de officier van justitie binnen dat betreffende gebied de controlebevoegdheden op grond van de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet Wapens en Munitie uitoefenen. Dit houdt in dat de politie binnen het aangewezen gebied elk vervoermiddel mag onderzoeken, eenieders kleding mag onderzoeken en mag vorderen dat verpakkingen, die men bij zich draagt, worden geopend.

Directe aanleiding

In en rond de Zoetermeerlijn is al enige tijd sprake van toenemende agressie en geweld, of in elk geval toenemende vrees hiervoor onder reizigers. Tragisch dieptepunt hierbij is het incident dat zich recent afspeelde in de trein en zich voortzette op station Palenstein. Hierbij zijn twee jonge Zoetermeesters zwaar mishandeld door een groep jongeren. Naar aanleiding van dit incident hebben de burgemeester en de politiecommissaris van Zoetermeer besloten in de maand januari van het komend jaar een lik-op-stuk-actie te houden in de treinen en op/nabij de NS-stations in Zoetermeer.

Uit incidenten, die in het verleden op de Zoetermeerlijn hebben plaatsgevonden, is gebleken dat met enige regelmaat sprake is van wapenbezit van passagiers van de Zoetermeerlijn. Om tegen dit wapenbezit daadkrachtig te kunnen optreden tijdens de acties in januari 2003 acht de politie van Zoetermeer het wenselijk gebruik te kunnen maken van de mogelijkheid die de wetgeving sinds 15 september van dit jaar biedt om preventief te kunnen fouilleren. Wanneer de raad instemt met de voorgestelde wijziging van de APV, is de burgemeester van Zoetermeer voornemens om voor de politieacties op en nabij NS stations en op de Zoetermeerlijn gebruik te maken van de bevoegdheid om een bepaald gebied voor een bepaalde tijd aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. In de lokale driehoek zal aan het voornemen tot aanwijzing een nadere invulling worden gegeven. De Officier van Justitie kan op grond van deze invulling gelasten dat in de aangewezen gebieden in of rond januari 2003 preventief mag worden gefouilleerd op de aanwezigheid van wapens.

Tijdelijke referendumwet

De wijziging van de APV valt onder de werking van de Tijdelijke referendumwet. Dit betekent dat een referendum kan worden gehouden over deze bepaling. Normaliter zou de bepaling daarom pas 6 weken na de bekendmaking in werking kunnen treden. Omdat dit te laat wordt voor een te nemen maatregel in januari, wordt voorgesteld gebruik te maken van de zogenaamde "spoedprocedure" van de Tijdelijke referendumwet. Het besluit kan dan in werking treden direct na de bekendmaking daarvan, dus bij vaststelling door de raad op 16

december 2002. (Het besluit kan bekend worden gemaakt in het Streekblad van vrijdag 20 december). De bevolking krijgt dan de mogelijkheid alsnog een referendum te beginnen. Mocht dit gebeuren en de raad neemt de uitslag over, dan moet het besluit alsnog worden ingetrokken. Dit lijkt echter een nagenoeg theoretische mogelijkheid.

Voorstel is daarom op deze manier te handelen.

Het te nemen concrete aanwijzingsbesluit van de burgemeester zal uiteraard, nadat de raad deze wijziging van de APV heeft vastgesteld, conform de Algemene wet bestuursrecht in het Streekblad bekendgemaakt. Tegen dit aanwijzingsbesluit staan de bezwaar- en beroepsmogelijkheden uit de Algemene wet bestuursrecht open.

Memo intern

Aan
Burgemeester

Datum
03 oktober 2005

Van
Els van Huis

Onderwerp
t.b.v. commissie B&V 3-10

Preventief fouilleren

Naar aanleiding van de ernstige mishandeling van 2 jongeren op de Sprinter, nu bijna twee jaar geleden, is via de APV de mogelijkheid gecreëerd om preventief fouilleren in Zoetermeer toe te passen.

APV Artikel 2.8.1

De raad kan aan de burgemeester *bij verordening* de bevoegdheid verlenen om gebieden (zgn. **veiligheidsrisicogebieden**) aan te wijzen, waarin de officier van justitie controlebevoegdheden kan uitoefenen.

Wanneer aanwijzing veiligheidsrisicogebied?

De burgemeester kan een gebied aanwijzen als uit feiten of omstandigheden blijkt dat sprake is van verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan.

Procedure en voorwaarden voor aanwijzing veiligheidsrisicogebied

De aanwijzing als veiligheidsrisicogebied wordt gegeven voor een *bepaalde duur*, die niet langer is, en voor een *bepaald gebied*, dat niet groter is, dan strikt noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde.

Vooraf vindt *overleg plaats in de lokale driehoek* over:

- De feiten en omstandigheden waaruit blijkt dat sprake is van verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan.
- Zorgvuldige afweging van het objectieve en subjectieve veiligheidsbelang en het individuele belang van burgers (privacy).
- Subsidiariteit en proportionaliteit.
- Breder handhavingbeleid in het beoogd gebied ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid.

Naar aanleiding van schietincident:

Uit bovengenoemde voorwaarden voor preventief fouilleren komt naar voren dat dit een veel te zwaar middel is om in te zetten bij een straatfeest als dat van afgelopen zaterdag.

De vraag is of preventief fouilleren noodzakelijk is voor de (verhoging van de) veiligheid in het Stadshart. Het antwoord is nee! Hier was sprake van een incident, het is geen trend.

Fouilleren is wel toegestaan bij de toegang tot evenementen die zijn afgesloten van openbaar gebied, waarbij het afgebakende terrein is aangewezen als evenemententerrein.

Veilig Stappen-bus

De Veilig Stappen Bus heeft nu drie keer, zes ritten door Zoetermeer gereden. Het is niet uit te sluiten dat de gebeurtenis van 24 september jl. (schietpartij), effect heeft gehad op de aantallen.

Wanneer de tweede en derde zaterdag met elkaar worden vergeleken, is geen sterke toename van het aantal passagiers waar te nemen. De projectgroep Veilig Stappen ging er echter van uit dat, de zeven weken beijkend, een (redelijk) stijgende lijn zou zijn waar te nemen. De bus rijdt echter nu nog vier weekenden, dus dit aantal kan vanzelfsprekend nog stijgen.

Een algemene opmerking die wellicht op zijn plaats is, is dat de Capricorn medewerkers hebben aangegeven dat de passagiers erg positief hebben gereageerd op de Veilig Stappen Bus. Er waren veel goede reacties. Daarnaast is veelvuldig aangegeven dat men hoopt dat de bus ook na de campagne periode, kan en mag blijven rijden.

Alle ritten zijn verder in goede orde verlopen. Er hebben zich geen problemen voorgedaan.

De gebruikersaantallen, welke door Capricorn zijn geleverd, zijn als volgt:

Zaterdag 17 september 2005

Rit 1: 07 passagiers (+ 34 genodigden van de kick-off)
Rit 2: 02 passagiers
Rit 3: 03 passagiers
Rit 4: 15 passagiers
Rit 5: 05 passagiers
Rit 6: 02 passagiers

Totaal eerste weekend: **34 passagiers**

Zaterdag 24 september 2005

Rit 1: 04 passagiers
Rit 2: 02 passagiers
Rit 3: 04 passagiers
Rit 4: 17 passagiers
Rit 5: 20 passagiers
Rit 6: 06 passagiers

Totaal tweede weekend: **53 passagiers**

Zaterdag 01 oktober 2005

Rit 1: 01 passagier
Rit 2: 06 passagiers
Rit 3: 09 passagiers
Rit 4: 17 passagiers
Rit 5: 14 passagiers
Rit 6: 10 passagiers

Totaal derde weekend: **57 passagiers**

Metingen Hardcore-feest Silverdome

Algemene indruk van politie is dat het feest goed is verlopen.

Er kon geen geluid gemeten worden, vanwege de zeer harde regenbuien. Het geluid van de regen verstoort het meetproces. De meet-mannen zijn wel gedurende het gehele feest aanwezig geweest. Er zijn ook geen klachten van omwonenden ontvangen.

Aanpak illegale plakkers

Politie heeft het uitgezocht: Het is privacy-technisch toegestaan om de namen van aangehouden illegale plakkers door te geven aan de gemeente. Ik ben inmiddels ook in het bezit van deze namen en deze personen worden door de gemeente aangeschreven om de kosten van het verwijderen op te verhalen.

Lonsdalers

Bij politie Zoetermeer is een wijkagent voor een aantal maanden vrijgemaakt om Lonsdale problematiek hier in kaart te brengen. Daarnaast is er door politie Haaglanden (regionaal) een inventarisatie gemaakt van alle problematische jeugdgroepen in Haaglanden. Dit rapport bevat ook een voorgestelde aanpak. Rapport is nog concept, wordt aankomende woensdag besproken in de regionale driehoek en daarna in het regionaal college.

Rob Coster is vanavond aanwezig voor aanvullingen.

Indigoblauw

Algemeen proces IBS: Burgemeester geeft een IBS af, wanneer hij daartoe het verzoek krijgt van de psychiatrische crisisdienst. Een persoon wordt dan voor een bepaalde duur vastgezet. Rechter kan vervolgens bepalen dat de inbewaringstelling wordt verlengd of dat iemand weer vrijgelaten moet worden. Overlastveroorzaker op Indigoblauw is volgens bewoners enige tijd afwezig geweest.

Rob Coster is vanavond aanwezig voor aanvullingen, hij zou nagaan of overlastveroorzaker heeft vastgezeten of verplicht danwel vrijwillig is opgenomen geweest.

Raad	Voorstel
	040619
	Versie: 18-11-2009
DM-nr. 2004/16897	

Evaluatie cameratoezicht Mandelabrug

Verantwoordelijk	Portefeuille	Drs. J.B. Waaijer
	Mede verantw.	
	Hoofdafd.	Bs, juridische aangelegenheden
	Auteur	drs. R.B.M. Schenk ir. B. Ploeger Tel.: 079-3468497 E-mail: r.schenk@zoetermeer.nl

Consequenties

Fin.	Pers.	Jurid.	Inkoop Aanb.	Inspraak extern	Gehelm	Mandaat	OR
Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	-

Bijlage(n)

Onderzoeksrapport "Camera's op de Nelson Mandelabrug. Veiligheidsbeleving na de invoering van cameratoezicht", gemeente Zoetermeer, augustus 2004

Korte omschrijving

In 2001 heeft de gemeenteraad besloten om over te gaan tot het invoeren van cameratoezicht op de Mandelabrug. In mei 2003 werd het cameratoezicht daadwerkelijk in gebruik genomen. Afsproken is om na een jaar een evaluatie van dit cameratoezicht uit te voeren. Met deze notitie en bijgevoegd onderzoeksrapport wordt deze afspraak nagekomen.

Standpunt raadscommissie Bestuur & Veiligheid d.d. 4 oktober 2004

De commissie stemt in met het voorstel. Het voorstel wordt geplaatst op de besluitenlijst van de raad van 1 november a.s.

Toelichting

Inleiding

In 2001 heeft de gemeenteraad besloten om over te gaan tot het invoeren van cameratoezicht op de Mandelabrug. Met behulp van financiële middelen die door het ministerie van Binnenlandse Zaken ter beschikking waren gesteld in het kader van het project Jeugd en Veiligheid kon het cameratoezicht gerealiseerd worden. Uit een door de afdeling Onderzoek en Statistiek gehouden onderzoek bleek destijds dat de Mandelabrug getypeerd kon worden als een plaats in Zoetermeer waar de onveiligheidsgevoelens onder de bevolking groot waren. 96% van de ondervraagde personen stond positief tegenover het invoeren van cameratoezicht in dit gebied. 81% van de ondervraagden was van mening dat cameratoezicht de veiligheid zou doen vergroten. In mei 2003 werd het cameratoezicht daadwerkelijk in gebruik genomen. Afsproken is om na een jaar een evaluatie van dit cameratoezicht uit te voeren. Met deze notitie en bijgevoegd onderzoeksrapport wordt deze afspraak nagekomen.

Methoden

In de onderliggende evaluatie wordt gebruik gemaakt van een opnieuw door O&S gehouden onderzoek naar de (on)veiligheidsgevoelens op de Mandelabrug. Daarnaast is gebruik gemaakt van objectieve gegevens van de politie Haaglanden, bureau Zoetermeer en gegevens die door de monitorcentrale te Den Haag zijn aangeleverd. Het onderzoek naar subjectieve veiligheid is iets anders van opzet dan het onderzoek dat voor invoering van het cameratoezicht werd gehouden. Bovendien is het onderzoek nu op een ander moment in het jaar gehouden. Deze twee factoren leiden ertoe dat een zuivere vergelijking van de twee onderzoeken niet mogelijk is. Wel kan gezien worden in hoeverre onveiligheidsgevoelens en daadwerkelijke onveiligheid aan elkaar gekoppeld zijn op deze locatie. De gegevens afkomstig van de politie worden wel vergeleken met de situatie zoals deze voor invoering van het cameratoezicht was.

De nu volgende evaluatie is tot stand gekomen in samenwerking met de politie Haaglanden (zowel de monitorcentrale te Den Haag als bureau Zoetermeer), de afdeling Onderzoek en Statistiek en het cluster Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente Zoetermeer. Het complete onderzoeksrapport is bijgevoegd als bijlage.

Communicatie

De resultaten van de evaluatie zullen kenbaar gemaakt worden aan de lokale pers. Verder zal de nodige aandacht aan de evaluatie worden besteed op de website van de gemeente Zoetermeer (intranet en internet).

Werkwijze cameratoezicht

Op de Mandelabrug bevinden zich in totaal 18 camera's, die tezamen de gehele brug bestrijken. Enkele camera's zijn geschikt voor identificatie en herkenning van personen, andere voor observatie. De camera's zijn op zodanige wijze geplaatst, dat elke persoon die zich op de Mandelabrug bevindt altijd een camera die geschikt is voor identificatie passeert. De politie Haaglanden bekijkt de beelden van de camera's in de geïntegreerde monitorcentrale op het hoofdbureau van de politie te Den Haag. Hier worden de camerabeelden uit de gehele regio bekeken. De monitorcentrale is zeven dagen per week, 24 uur per dag bemand. De beelden van camera's worden zowel 'live' uitgekeken, als opgeslagen gedurende zeven dagen. Dit wil echter niet zeggen dat de camera's van de Mandelabrug continu 'live' worden uitgekeken. Op het moment dat de beelden 'live' bekeken worden en er een incident wordt geconstateerd, kunnen de beelden van de camera direct doorgeschakeld worden naar de lokale

wachtcommandant van het betreffende bureau. Deze kan dan rechtstreeks meekijken en de benodigde actie ondernemen. Dit houdt in dat de beelden regionaal worden uitgekeken, maar dat er lokaal actie dient te worden ondernomen. Op het moment dat een incident zich voordoet, terwijl dit niet rechtstreeks is gezien in de monitorcentrale, kan de politie de camerabeelden tot zeven dagen na het voorval opvragen. De beelden kunnen dan worden gebruikt voor opsporing. Het politiebureau in Zoetermeer kan eveneens zelf besluiten beelden van de Mandelabrug te bekijken. Hiervan wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt wanneer er grote evenementen plaatsvinden, waarbij veel bezoekers met openbaar vervoer reizen. Dit betekent immers extra drukte op de Mandelabrug.

Financiën

Destijds zijn er in het regionale afspraken gemaakt omtrent de verdeling van de kosten tussen gemeente en politie bij invoering van cameratoezicht. Overeengekomen is dat de gemeente (de installatie van) de camera's, de glasvezelverbindingen naar het dichtstbijzijnde politiebureau en de uitkijkapparatuur (monitors etc.) betaalt. De politie betaalt de personeelskosten voor het bemannen van de monitorcentrale en de verbindingen van het politiebureau naar deze monitorcentrale. Verder draagt zij zorg voor het arboteknisch gezien juist inrichten van de centrale.

Voor de gemeente Zoetermeer bedroeg de totale investering voor de achttien camera's op de Mandelabrug € 212.704. Van dit bedrag was € 48.761 bestemd voor de politie in verband met de kosten die de gemeente betaalt voor de apparatuur in de uitkijkcentrale. De gemeente heeft zich op het standpunt gesteld dat deze kosten een eenmalige investering zijn. Er is hierop geen tegenbericht van de politie ontvangen.

De gemeente Zoetermeer heeft voor het realiseren van cameratoezicht een subsidie van € 122.112 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gekregen in het kader van het project Jeugd en Veiligheid. Dit betekent dat de gemeente € 90.592 uit eigen budget heeft geïnvesteerd.

Verder is er een onderhoudscontract afgesloten met het bedrijf Q-Cat voor de camera's. Deze kosten bestaan uit een vast deel per jaar (€ 1800) en een variabel gedeelte (daadwerkelijke reparatiekosten). Momenteel hebben zich nog geen storingen voorgedaan in het systeem. In de garantieperiode is de leverancier een keer ter plaatste geweest om een camera opnieuw af te stellen. Voor de exploitatie van de camera's op de Mandelabrug is een structureel exploitatiebudget beschikbaar van € 21.008 per jaar. In dit budget is rekening gehouden met de jaarlijkse kosten van een onderhoudscontract (€ 1800) en daadwerkelijke reparatiekosten. Daarnaast wordt ook het onderhoudscontract dat de politie voor de uitkijkcentrale af dient te sluiten, voor de apparatuur die Zoetermeer heeft aangeschaft, uit dit budget gefinancierd. Tot op heden heeft de politie dit contract niet afgesloten, waardoor de kosten hiervan nog niet bekend zijn.

Rijkssubsidie	€ 122.112
Gemeente	€ 90.592
Totaal	€ 212.704

Enmalige investeringen met betrekking tot cameratoezicht Mandelabrug

Cijfers Monitorcentrale Den Haag

Vanuit de monitorcentrale zijn 48 incidenten geregistreerd met camera's op de Mandelabrug in de periode van een jaar. Het betreft hier voornamelijk incidenten die vallen in de categorie overlast (20 maal). De categorie vernieling volgt op de tweede plaats met 5 incidenten.

Er zijn 14 aanhoudingen verricht met behulp van het cameratoezicht.

Van de 48 incidenten zijn er 31 incidenten 'live' waargenomen door het personeel van de monitorcentrale. Bij de 17 resterende incidenten kwam de melding binnen via of de centrale meldkamer of vanuit het politiebureau. Bij 8 van deze 17 incidenten zijn er daadwerkelijk

beelden teruggekeken. Viermaal zijn deze beelden officieel opgevraagd. Dit houdt in dat de camerabeelden gebrand worden op een cd-rom en daarmee niet na 7 dagen verdwijnen. Deze beelden kunnen dan gebruikt worden voor onderzoek, opsporing of vervolging. In hoofdstuk 3 van de bijlage vindt u het complete overzicht van de hier gepresenteerde cijfers.

Cijfers politiebureau Zoetermeer

Bij het politiebureau van Zoetermeer is nagegaan hoeveel incidenten zich op en rond de Mandelabrug hebben voorgedaan. De pleinen aan beide zijden van de Mandelabrug (dit zijn het Plein van de Verenigde Naties aan de Zuidkant van de brug en het kinderen van Versteeghplein aan de Noordkant van de brug) vallen ook binnen dit gebied, hoewel ze niet binnen het bereik van de camera's vallen. Voor een aantal incidenten is gemakkelijk na te gaan of ze al dan niet binnen het bereik van de camera's zijn geschied. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan categorieën als verduistering uit/vanaf auto en vernieling/openlijk geweld van auto's. Deze categorieën kunnen zich onmogelijk daadwerkelijk op de Mandelabrug en dus binnen het cameratoezichtgebied afspelen. Voor de categorie diefstal/verduistering fiets geldt eveneens dat het onwaarschijnlijk is dat dergelijke incidenten zich op de brug voordoen, temeer daar zich aan beide zijden van de Mandelabrug fietsenstallingen bevinden. Deze cijfers zijn dan ook niet in de in de bijlage (hoofdstuk 3) gepresenteerde statistiek verwerkt.

Ondanks deze bemoeilijkende factoren in het zuiver meten van incidenten, is toch een duidelijke afname zichtbaar van het aantal geregistreerde incidenten op en bij de Nelson Mandelabrug (81 incidenten tegenover 22 incidenten). Met name de meldingen van hinderlijke jeugd zijn afgenomen (van 14 naar 1) evenals incidenten in de categorie openbare orde (van 9 naar 0). Daarnaast is de categorie overige informatie spectaculair gedaald van 30 naar 1. Deze categorie bestaat voornamelijk uit meldingen van hangjongeren. Er is hier geen sprake van een strafbaar feit, zodat de politie niet daadwerkelijk kan optreden.

Met de hierboven vermelde dalingen in incidenten kan worden gesteld dat cameratoezicht (preventief en repressief) en het optreden van de politie (repressief) zijn vruchten afwerpt.

Verschillen in cijfers:

De verschillen in de gegevens die vanuit de monitorcentrale komen zijn te verklaren doordat de monitorcentrale alle verdachte handelingen registreert. Op het moment dat de politie in Zoetermeer vervolgens niemand meer aantreft in en om het gebied, verschijnen deze meldingen niet in de statistieken van het lokale bureau. Verder zijn er enkele gevallen waar geen opvolging gegeven wordt door de politie vanwege prioriteitenstellingen. Daarnaast kunnen enkele waargenomen situaties door de politie in Zoetermeer als non-incident bestempeld worden.

Verplaatsingseffecten

Een van de gevolgen van het invoeren van cameratoezicht kan zijn dat op de betreffende locatie weliswaar sprake is van een daling in de criminaliteitscijfers, maar dat er sprake is van een verplaatsingseffect. In de omgeving van de met camera's geobserveerde locatie zou dan een stijging van de criminaliteit waarneembaar moeten zijn. Zelfs als dat het geval is, is niet met zekerheid te stellen dat dit een gevolg is van het cameratoezicht. Het is dus erg moeilijk om precies na te gaan of er sprake is van dergelijke verplaatsingseffecten. De politie in Zoetermeer merkt niet dat er in de nabijheid van het cameratoezichtgebied meer criminaliteit en overlast plaatsvindt dan voordat het cameratoezicht in werking was.

Subjectieve veiligheid

De afdeling Onderzoek en Statistiek heeft een onderzoek gehouden naar de subjectieve veiligheid in het cameratoezichtgebied (zoals vermeld opgenomen in de bijlage). In deze paragraaf wordt de samenvatting van dit onderzoek gepresenteerd.

In mei 2003 is op de Nelson Mandelabrug cameratoezicht ingevoerd. Na een jaar is daar een evaluatieonderzoek uitgevoerd, met als doel:

- vast te stellen of, en in welke mate, de veiligheidsbeleving van gebruikers van de Nelson Mandelabrug is veranderd;
- na te gaan of er aanwijzingen zijn voor een verandering in het aantal en/of de aard van de incidenten met een crimineel karakter op en rond de brug.

Hiertoe is gedurende een week in mei 2004 een mondelinge enquête gehouden onder passanten van 15 jaar en ouder. Verder zijn registraties van incidenten op en rond de Mandelabrug bestudeerd. Dit zijn registraties door de politie en de monitorcentrale in Den Haag, waar de video-opnamen worden bekeken.

respons op de enquête

Er zijn 424 vragenlijsten ingevuld. Eenderde deel van de respondenten behoort tot de frequente 'weekendpassanten'; bijna driekwart behoort tot de frequente 'doordeweekse' passanten. Iets minder dan de helft is in het afgelopen jaar wel eens 's avonds na 21:00 uur op de brug geweest. Van de 354 frequente passanten kwam 72% ook al ruim vóór de invoering van het cameratoezicht regelmatig op de Mandelabrug.

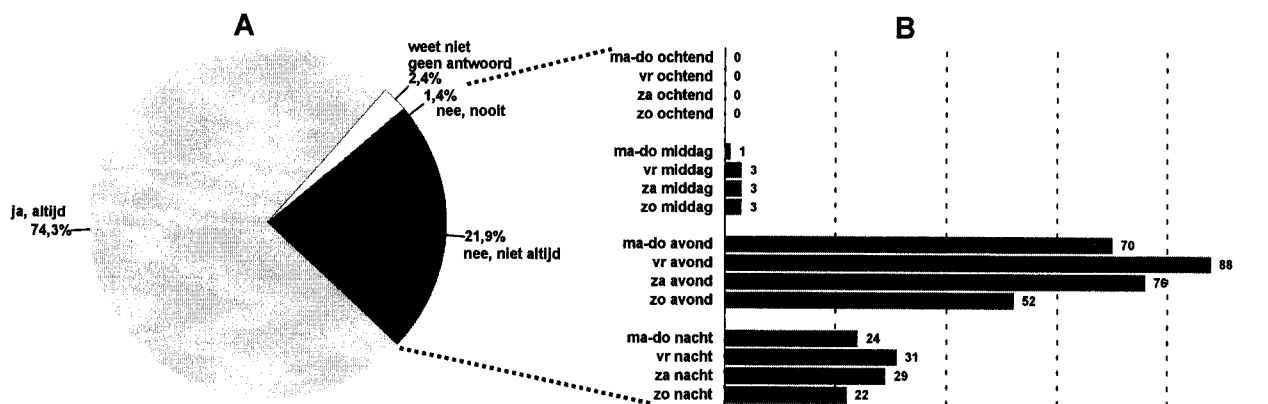
De belangrijkste reden om zich op de brug op te houden is het openbaar vervoer (voor 66%); 31% steekt over van het ene stadsdeel naar het andere.

bekendheid van het cameratoezicht

Van alle ondervraagde respondenten zegt ruim 90% op de hoogte te zijn van het cameratoezicht.

gevoel van veiligheid of onveiligheid

In het eerste jaar van het cameratoezicht heeft 74% van de respondenten zich altijd veilig gevoeld; 22% heeft zich niet altijd veilig gevoeld, 1,4% nooit. Figuur 1 laat zien op welke momenten het gevoel van onveiligheid zich het meest manifesteert: in de avonduren, en -in iets mindere mate- na middernacht.

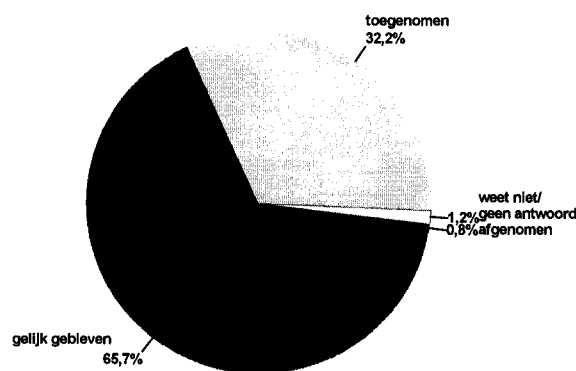
figuur 1 A. Heeft men zich altijd veilig gevoeld op de Mandelabrug? (in procenten, N = 424)
 B. Op welke momenten heeft men zich wel eens niet veilig gevoeld?
 (absolute aantallen, N(niet altijd / nooit veilig gevoeld) = 99)

Als onveilige plek op de brug worden vooral de toegangen vanuit de stadsdelen Driemanspolder en Rokkeveen genoemd, alsmede de omgeving van het stationsloket met het daarnaast gelegen winkeltje. De belangrijkste reden voor een gevoel van onveiligheid zijn de groepen (jonge) mensen die op de brug rondhangen.

Bij de meeste respondenten (63% van degenen die zowel vóór als ná invoering van het cameratoezicht regelmatig op de Mandelabrug zijn geweest) is het gevoel van veiligheid sinds het cameratoezicht niet veranderd. Voor 36% van deze groep is het gevoel van veiligheid toegenomen (figuur 2).

Niet alle categorieën passanten reageren gelijk op het cameratoezicht.

Vrouwen voelen zich minder vaak veilig dan mannen, maar door de camera's is het gevoel van veiligheid bij relatief veel vrouwen toegenomen. Weekend- en avondpassanten voelen zich minder vaak veilig dan andere passanten. Door de camera's is onder relatief veel weekendpassanten het gevoel van veiligheid toegenomen.

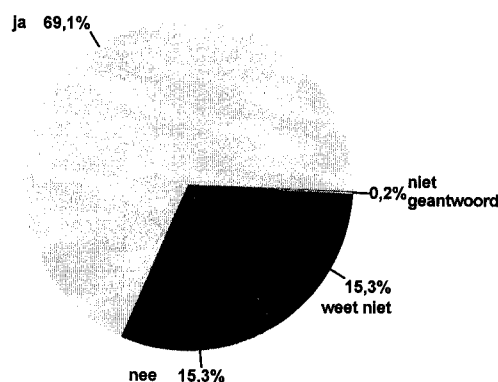
figuur 2 Verandering van het gevoel van veiligheid sinds de invoering van cameratoezicht (N = 245)

verwacht effect op objectieve veiligheid

Figuur 3 laat zien dat de meerderheid van de respondenten (69%) meent dat cameratoezicht helpt de criminaliteit terug te dringen; 15% gelooft daar niet in, 15% weet het niet. (Een vergelijkbaar resultaat werd al bij het onderzoek voorafgaand aan de invoering van het cameratoezicht gevonden: 81% verwachtte een toename van de veiligheid.)

andere plekken die in aanmerking komen voor cameratoezicht

Van alle respondenten noemt 34% één of meer plekken in Zoetermeer waar cameratoezicht volgens hen wenselijk is. Zeer vaak (32 keer) noemt men fietstunnels. Ook noemt men de Zoetermeerlijn veelvuldig: soms de lijn als geheel, soms specifieke stations.

figuur 3 Helpen camera's criminaliteit terugdringen? (N = 424)

Conclusies

Het cameratoezicht is bekend onder de passanten op de Nelson Mandelabrug.

De camera's nemen gevoelens van onveiligheid niet weg, maar helpen wel.

Er zijn aanwijzingen, hoewel niet zeer sterk, dat het cameratoezicht een positief effect heeft op het veiligheidsgevoel (d.w.z. het percentage passanten dat zich niet altijd veilig voelt wordt lager).

Een derde deel van de respondenten geeft zelf aan zich door de camera's veiliger te zijn gaan voelen.

De camera's op de Mandelabrug scheppen verwachtingen.

Een meerderheid van de ondervraagde passanten verwacht na invoering van cameratoezicht een toename van de veiligheid en een terugdringen van de criminaliteit.

De camera's lijken verwachtingen waar te maken

De cijfers van de Zoetermeerse politie en de Haagse monitorcentrale wijzen in de richting van een toegenomen objectieve veiligheid. Met name overlastincidenten en hinderlijke jeugd worden

sinds de invoering van het cameratoezicht veel minder geregistreerd. En dat is juist het soort van incidenten dat een gevoel van onveiligheid veroorzaakt.

Harde conclusies over effecten van het cameratoezicht zijn echter niet mogelijk: ook andere factoren (zoals de verplaatsing van het kermisterrein van een locatie nabij de Mandelabrug naar een locatie elders in de stad) kunnen aan de afname van het aantal geregistreerde incidenten hebben bijgedragen.

Toekomstige wetswijzigingen

Momenteel buigt de Tweede kamer zich over een wetsvoorstel, waarin nadere regels omtrent het gebruik van cameratoezicht op openbare plaatsen wettelijk worden vastgelegd. De voorgestelde wetswijziging is vergelijkbaar met de doorgevoerde wetswijzigingen in het kader van preventief fouilleren. De raad kan de burgemeester bij verordening de bevoegdheid verlenen om te besluiten tot de toepassing van cameratoezicht op een openbare plaats. De burgemeester is belast met de uitvoering van het besluit tot plaatsing van camera's. Hij bepaalt de duur van het cameratoezicht en wijst de openbare plaatsen aan waar de camera's geplaatst zullen worden. Om tot invoering van cameratoezicht over te gaan, dient te worden aangetoond dat dit in het belang van de openbare orde noodzakelijk is. Dit houdt in dat een voorstel om tot cameratoezicht over te gaan onderbouwd dient te worden door een analyse van de veiligheidssituatie aldaar. De effectiviteit van andere middelen dient te worden meegenomen in het voorstel. Cameratoezicht moet gezien worden als een aanvullend middel. Verder moet het gezien worden in het licht van een pakket aan maatregelen, waarbij cameratoezicht slechts als één middel wordt gezien. Dit pakket behelst bijvoorbeeld maatregelen met betrekking tot de inrichting van de fysieke ruimte, betere straatverlichting en regelmatig personeel toezicht. Daarnaast dient er met enige regelmaat een evaluatie plaats te vinden om te bezien of de maatregelen vruchten afwerpen en of de noodzaak nog bestaat om het cameratoezicht in stand te houden.

Zowel de Tweede als de Eerste Kamer moeten vergaderen over dit voorstel. Er is nog geen vermoedelijke ingangsdatum bekend.

Zoetermeer, 22-10-2004

Burgemeester en wethouders van Zoetermeer,
de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit 040619

Evaluatie cameratoezicht Mandelabrug

De raad van de gemeente Zoetermeer;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22-10-2004;

besluit

- kennis te nemen van de notitie evaluatie cameratoezicht Mandelabrug, inclusief bijlage;

Vastgesteld in de openbare vergadering van 01-11-2004

de griffier,

de voorzitter,

Preventief fouilleren

Naar aanleiding van de ernstige mishandeling van 2 jongeren op de Sprinter, nu bijna twee jaar geleden, is via de APV de mogelijkheid gecreëerd om preventief fouilleren in Zoetermeer toe te passen.

APV Artikel 2.8.1

De raad kan aan de burgemeester *bij verordening* de bevoegdheid verlenen om gebieden (zgn. **veiligheidsrisicogebieden**) aan te wijzen, waarin de officier van justitie controlebevoegdheden kan uitoefenen.

Wanneer aanwijzing veiligheidsrisicogebied?

De burgemeester kan een gebied aanwijzen als uit feiten of omstandigheden blijkt dat sprake is van verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan.

Procedure en voorwaarden voor aanwijzing veiligheidsrisicogebied

De aanwijzing als veiligheidsrisicogebied wordt gegeven voor een *bepaalde duur*, die niet langer is, en voor een *bepaald gebied*, dat niet groter is, dan strikt noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde.

Vooraf vindt *overleg plaats in de lokale driehoek* over:

- De feiten en omstandigheden waaruit blijkt dat sprake is van verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan.
- Zorgvuldige afweging van het objectieve en subjectieve veiligheidsbelang en het individuele belang van burgers (privacy).
- Subsidiariteit en proportionaliteit.
- Breder handhavingsbeleid in het beoogd gebied ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid.

Naar aanleiding van schietincident:

Uit bovengenoemde voorwaarden voor preventief fouilleren komt naar voren dat dit een veel te zwaar middel is om in te zetten bij een straatfeest als dat van afgelopen zaterdag.

De vraag is of preventief fouilleren noodzakelijk is voor de (verhoging van de) veiligheid in het Stadshart. Het antwoord is nee! Hier was sprake van een incident, het is geen trend.

Fouilleren is wel toegestaan bij de toegang tot evenementen die zijn afgesloten van openbaar gebied, waarbij het afgebakende terrein is aangewezen als evenemententerrein.

Behorend bij BMA-advies: 020834

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 november 2002;
Gelet op de bepalingen van de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht;
Gezien het advies van de raadscommissie Bestuur en Veiligheid van 2 december 2002;

B e s l u i t:

Vast te stellen de zesde verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening (1998) voor Zoetermeer:

Artikel I

De Algemene Plaatselijke Verordening (1998) wordt als volgt gewijzigd:

A. Aan hoofdstuk 2 (Openbare orde) wordt toegevoegd:

Afdeling 2.8 Preventief fouilleren

Artikel 2.8.1 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel II

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening tot zesde wijziging van de APV (1998)

Artikel III

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na die waarop zij is bekendgemaakt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 december 2002.

De griffier,

de voorzitter,

Zesde en zevende wijziging Algemene Plaatselijke Verordening (APV) vastgesteld.

De gemeenteraad heeft maandagavond 16 december 2002 de zesde en zevende wijziging van de APV vastgesteld. De zesde wijziging betreft het preventief fouilleren. Deze wijziging geeft de burgemeester de bevoegdheid om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel de ernstige vrees hiervoor, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. Wanneer de burgemeester een gebied heeft aangewezen als zijnde een veiligheidsrisicogebied, dan kan de officier van justitie binnen dat betreffende gebied de controlebevoegdheden op grond van de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet Wapens en Munitie uitoefenen. Dit houdt in dat de politie binnen het aangewezen gebied vervoermiddelen mag onderzoeken, eenieders kleding mag onderzoeken en mag vorderen dat verpakkingen, die men bij zich draagt worden geopend.

De zevende wijziging bevat een artikel over (nacht)verblijf, op grond van dit artikel wordt het onder andere verboden om tussen zonsondergang en zonsopgang ('s nachts) te liggen en/of te slapen op of aan de openbare weg, al dan niet in de beschutting van bijvoorbeeld een voertuig. Ook tussen zonsopgang en zonsondergang (overdag) kan door een politieambtenaar worden opgetreden indien de openbare orde dit wenst.

De zesde en zevende wijziging van de APV liggen tot en met 17 januari 2003 voor een ieder ter inzage bij balie 26 van de afdeling Publiekszaken in de centrale hal van het Stadhuis, Stadhuisplein 1.

Tegen de vaststelling van de zesde en /of zevende wijziging APV kunt u, als u het niet eens bent met dit/deze besluit(en), een referendum beginnen.

Voor beide wijzigingen is gekozen voor een zogenaamde spoedprocedure op grond van artikel 25 van de tijdelijke referendumwet. Dat wil zeggen dat de regelingen in werking treden voordat de termijn voor het indienen van een verzoek om een referendum is verstreken. Deze spoedprocedure doet echter niets af aan een eventueel te houden referendum.

Een verzoek om een referendum te houden bestaat uit twee stappen. Voor het inleidend verzoek (stap 1) moet u binnen 3 weken na publicatie van dit artikel naar het stadhuis komen om hiervoor een formulier in te vullen. Als voldoende verzoekers een dergelijk formulier hebben ingeleverd en deze geldig zijn verklaard, komt de fase van het definitieve verzoek (stap 2).

Heeft u vragen over het bovenstaande? Neem dan contact op met mw. mr C. Walther, tel: 079-3468474 of mw. mr L. Schreuder tel: 079-3468170.